

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesegyre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt hasábos petítor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések
jutányosan szokásoltatnak.

A lap szellemi részére a a nyilttérre vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1882-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt
Évesegyre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz cím-
mezve, — legcélszerűbben postautalvánnyal —
a nyomtatandó példányok s pontos átvételtek tekint-
etéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s laptulajdonos.

Horváth Danó
fel. szerk.

Felhívás!

A szécsény-vidéki gazdasági egyesület f. évi
szeptember 24-én és 25-én Szécsényben álta-
lános termény és a mezői gazdasággal rokon
iparcikkekhez ez év elején megállapított prog-
rammjához képest kiállítást rendez, mely alka-
lommal egyúttal dr. Pulszky Ágost nagybirtok-
os, országgyűlési képviselő az egyesület áldozat-
készséges tagja által kitűzött 15 drb arany-
ból álló jutalom következő fokozattal fog ki-
osztani:

I. Legjobb rendben lévő lakház, gazdasági
épületek, udvar és lehetőleg kertre:

1-ső jutalom . . 3 drb arany
2-ik „ . . 1 „ „
3-ik „ . . 1 „ „

II. Gazdasági hasznos állatok ápolása és tenyész-
tésében kitűnő kis gazdák részére:

1-ső jutalom . . 3 drb arany
2-ik „ . . 1 „ „
3-ik „ . . 1 „ „

III. Mesterséges takarmány termesztésében
(lóherék burgundia sat.) kitűnő kis gazdák
részére:

1-ső jutalom . . 3 drb arany
2-ik „ . . 1 „ „
3-ik „ . . 1 „ „

Ezen jutalmak az egyesület által kiküldött
bizottságok jelentései és ajánlataik szerint a
kiállítás 1-ső napján nyilvánosan fognak ki-
osztatni.

Tisztelt gazdátársak! Midőn az ország
mindön vidéke rendezett kiállítások által, a
gazdaközönség érdekeltségét felélesztetni igyek-
szik, a mi gazdáink sem maradhatnak tétle-
nül, és felfogják karolni a kedvező alkalmat
arra, hogy szorgalmuk eredményeit a rendez-
endő kiállításon befogják mutatni.

Kelt Szécsényben, szeptember 11-én.

Balás Antal,
a szécsényvidéki g. o. elnöke

A szécsényvidéki gazdasági egyesület

1882. évi szeptember 24. és 25. napjain ren-
dezendő kiállításának sorrendje:

A szécsényvidéki gazdasági egyesület 1882. évi
szeptember 24. és 25. napjain Szécsényben, a Kaszinó
helyiségében, gazdasági termények-, gyümölcs-, bor-,

szesz italok-, kerti veteményekből, gyümölcsészeti-,
gazdasszonyikészítményekből, szőlőszeti-, kertészeti
és borászati eszközökből jutalmazásokkal egybeköt-
ött kiállítást rendez.

A kiállítás mindkét napon délelőtti 8 órakor
nyitattik meg és esti 6 órakor rekesztetik be.

Bejelentési határidő 1882 évi szeptember 10.
Beküldési határidő szeptember 20 napja.

A kiállítandó tárgyak három osztályba soroz-
tatnak, melyek mindeikére nézve külön bíráló bi-
zottságok fognak a tárlat berekesztéseig a jutalmak
odaitelése céljából határozni. A bíráló bizottságok
kétharmadrészen egyleti tagokból, egyharmad rész-
ben idegenekből alakítottak, az I. osztály elnöke
gróf Pejácsevich Arthúr, a II. osztály dr. Pulszky
Ágost, a III-ik osztály dr. Szigyártó Pál.

A kiállításban részt vehet bármely hazai ter-
melő, jutalmazásban azonban csak a Nógrádmegyé-
ben termelt tárgyak részesülhetnek.

Gabnaeműekből a kiállítási mennyiség leg-
alább 2 liter, ha a kiállító a kiállított gabnaemű-
ből legalább 5 hektoliternyi mennyiséggel bír, —
magvakból (lucerna, vereshere s hasonmúek) a
kiállítási mennyiség 1 liter, ha a termés 50 literre
megy, — gyümölcsből fajonként 5 db.

Minden kiállító a tárlat berekesztése után 24
óra alatt jelentkezni tartozik, vajjon a kiállított tár-
gyat elvinni fogja-e, ellenesetben az az egyesület ren-
delkezésére bocsájtottak fog tekintetni.

A kiállítás minden látogatója a belépésnél 10
krajczár belépti díjt tartozik fizetni.

A bíráló bizottság ítéletéhez képest a követ-
kező jutalmak fognak a kiállítás berekesztésekor
kiosztatni:

I. O s z t á l y .

A legszebb s legsúlyosabb tisztabuzára 1-ső
díj 2 db. Ugyanarra 2-ik díj 1., 3-ik díj: díszoklevél.
A legszebb és legsúlyosabb rozsrá 1-ső díj 2., 2-ik
díj 1., 3-ik díj: díszoklevél. A legszebb és legsu-
lyosabb árpára 1-ső díj: 2., 2-ik díj: 1., 3-ik díj:
díszoklevél. A legszebb s legsúlyosabb zabra 1-ső
díj 2., 2-ik díj 1., 3-ik díj: oklevél. A legszebb
és legjobb minőségű kukoriczára 1-ső díj 1., 2-ik
díj: oklevél. A legjobb minőségű köles oklevéllel
jutalmaztatik. A legjobb minőségű repce szintén
A legjobb luczernamag jutalma 2., 2-ik díj: ok-
levél. A legjobb vörös here magra 1-ső díj 2 drb.
10—10 frankos m. arany. 2-ik díj: oklevél. A leg-
szebb és leggazdagabb takarmánymag gyűjteményre
(répa, muhar, búkköny, rozsnok stb.) 2 db., 2-ik
díj: oklevél. A legjobb és legcélszerűbb takar-
mánypárra 1-ső díj 2 drb 2—2 ezüst 1 frtos, 2-ik
díj: oklevél. A legszebb és legjobb fajokból álló
burgonya-gyűjteményre 1-ső díj: 1 drb a., 2-ik
díj 2 e. 2 frtos, 3-ik díj: oklevél. A legjobb hü-
velyes maggyűjteményre (bab, borsó stb.) tekintve
a termelt mennyiséget, 1-ső díj: 2, és 2-ik díj: 1
drb e. 2 frtos. 3-ik díj: oklevél. A legkitűnőbb
méhészeti termékre 1-ső díj 1 drb a., 2-ik díj:
oklevél. A legszebb kenderre és a legszebb lenre
1—1 e. 2 frtos. Selyemtenyésztést kimutató egyén-
nek 1-ső díj 1 a., 2-ik díj 1 e. 2 frtos, 3-ik díj:
oklevél.

II. O s z t á l y .

A legkitűnőbb bor- és asztali fajszerű gyűjte-
ményre 1-ső díj 2., 2-ik díj: oklevél. A legszebb
és legértékesebb körtegyűjteményre 1-ső díj 1., 2-ik
díj: oklevél. A legszebb és legértékesebb almagyű-
jteményre 1-ső díj 1., 2-ik díj: oklevél. A leg-
szebb és legjobb asztali vegyes gyümölcsre 1-ső díj
1, 2-ik díj: oklevél. A legjobb tehér borra 1-ső
díj 2., 2-ik díj: oklevél. és a legjobb veres borra
1-ső díj 2 drb e. 2 frtos, 2-ik díj: oklevél. A leg-
jobb minőségű szeszre 1-ső díj 2 a., 2-ik díj: ok-
levél. A legjobb és legcélszerűbb szőlőszeti és
borászati szerszámok és eszközökre 1-ső díj 1., 2-ik
díj: oklevél. A legjobb és legcélszerűbb kertészeti,

éhészeti és konyhaszerek s kézi eszközökre 1-ső
díj 1 e. 2 frtos, 2-ik díj: oklevél.

III. O s z t á l y .

A legjobb s legszebb házi kenyérre 1-ső díj
1., 2-ik díj: oklevél. A legszebb és legjobb minő-
ségű, leggazdagabb szárított házi téstáncmúekre
1-ső díj 1., 2-ik díj: oklevél. A legjobb s legszebb
házi kalácsműtemény díja: oklevél. A legszebb s
legjobb minőségű befőttre 1 díj 1—1 arany. 2-ik
díj 2., 3-ik díj: oklevél. A legjobb házi sajtra és
túrora 1. és a legszebb és legjobb minőségű vajra
1—1 e. 2 frtos. A leggazdagabb konyhazöldség
gyűjteményre 1-ső díj 1 a. 2-ik díj 2. e., 3-ik díj:
oklevél. A leggazdagabb élővirág gyűjteményre:
oklevél. A legjobb és legszebb gyümölcs asztalványra
1-ső díj 1., 2-ik díj: oklevél és dinnyére 1-ső díj:
1—1 arany. 2-ik díj: oklevél. Káposztára 1-ső díj
1 e. 2 frtos. 2-ik díj: oklevél. Szalmából készült
házi eszközökre 1-ső és 2-ik díj 1—1 ezüst forint-
jával 1 e. 2 frtos. Vessző házi-iparra 1-ső és 2-ik
jutalom 1—1 ezüst frt. 1 e. 2 frtos. Kender és len
fonásra és szövésre 1-ső díj 1 a. 2-ik díj: 1 e.
2 frtos. Zsák és ponyvára 1-ső díj 1 a. 2-ik díj
1 e. 2 frtos. Kötélgyártási cikkre 1 a., Szigyártó
készítményre 1 a. Egyszerűen készített tartós var-
rású csizmára 1 e. 2 frtos.

Balás Antal,
egyleti elnök.

Révay Sándor,
egyleti titkár.

Alispáni jelentés

(a szeptember 7-iki ülésen.)

Tekintetes közigazgatási bizottság!

A megye közigazgatási bizottsága a folyó évi au-
guszus 14-én tartott üléséből 813. és 814. számok alatt
tett felterjesztéseiben azon kérelemmel járult a nmlgt
belügyminiszteriumhoz, hogy a folyó évi 41207 szám a.
kelt rendelettel betöltött árvasszéki díjoknak, a meg-
takarítások terhére továbbra is leendő alkalmazásait,
nemkülönb az árvasszéki irodai személyzetnek egy
iktatói, és egy új iraki állomás rendszeresítésével való
szaporítását és az ezzel járó költségeknél az 1883. év
költségvetés során való felvételét engedélyezni kegyes-
kedjék.

Ezen felterjesztések folytán a nmlgt belügyminis-
terium a folyó évi szeptember hó 3-án kelt 48444 sz.
rendeletével értesíti a megye közönségét, hogy a fel-
hozott indokoknál fogva beleegyezését adja ahhoz, hogy
az említett árvasszéki díjok az elkerülhetetlen szükség
tartamig továbbra is alkalmazassanak, megjegyzésével
annak, hogy az ezen alkalmazással járó kiadás minden
esetre a megtakarításokban kell, hogy fedezetét találja.

A közigazgatási bizottságnak azon kérelmét azon-
ban, hogy az árvasszékek egy iktató és egy iraki ál-
lomás rendszeresítését, s az ezzel járó költségeknél az
1883. évi költségvetés során való felvételét engedélyezni
kegyeskedjék nem teljesítheti, mert eltekintve attól,
hogy ezen megye más kiterjedésű, és ügyködő megyék-
hez képest különben is elegendő segédsemmel rendel-
kezik, mindaddig, míg a törvényhozás a megyék
javadalmozása iránt másként nem intézkedik, új tiszt
állomás rendszeresítéséről szó sem lehet.

A m. kir. honvédelmi miniszterium a B.-Gyarmat-
városa által felterjesztett honvéd laktanyaépítlet ter-
vezetét némely csekély módosításokkal melyek az épü-
let terjedelmére, építési költségére és a bérösszegre
befolyással nincsenek, újból készíttetvén, azt a folyó
évi 50430 számú rendeletével azon megjegyzéssel kül-
dötte le, hogy az építendő laktanya utáni bér csak az
építés befejezése, s az abban tényleg előállított helyi-
ségek bizottsági osztályozása után fog ugyan végleg
megállapítani, de az átadott helyiségekért az állandóan
lévő fizetendő, és 25 évre az épület adómentessége és
szorzódási ügylet bélyegmentessége mellett biztosítottik.

A közigazgatás terén azon rövid időköz alatt, mely
a legutóbbi bizottsági ülés óta lefolyt, semmi megem-
lízendő méltó esemény nem fordult elő.

A személy és vagyon biztonság a közigazgatási bizottságnak 1878. évi 10/0 sz. határozata folytán a járási szolgabíróktól beerkezett hivatalos jelentések szerint a legközelebb lefolyt hóban is teljesen kielégítőnek mondható.

Madách Károly,
alispán.

Nógrádmegye közig. bizottságának 1882. évi első félévi jelentése a Belügyministerhez. (Folytatás.)

II. A gyámhatóság és gondnoksági ügyeket illetőleg, az ügyforgalmi és tevékenységi kimutatást II. alatt mellékelve, a kimutatásban foglalt hátrálékok nagy számára tekintettel az ügymenet megvizsgálására folyó évi június 15-ki ülésből egy küldöttség bízta meg, ki is megbízatásánál fogva működését teljesítette, ebből kitűnik, miszerint az árvaszerk tevékenysége többször hangsúlyozott azon akadályba ütközik, hogy az íródi segédzsemlényzet a halmozott teendők rendszeres teljesítésére elégtelen, mindfogyva ujjlag és is méltelen kérjük Nagyméltóságodat, hogy a mult évről tett előterjesztésünkben kifejtett kérelmünk alapján ezen hiányon segíteni méltóztatassék.

Az árvatgyek másodfokú elintézésére hivatott felelősségi küldöttség által a lefolyt félévben 15 ügy tárgyalatott, ezekből 5 esetben az első fokú határozat helyben hagyásával, 6 esetben részben módosítással, 4 esetben feloldó határozattal a felelősségi ügyek elintéztet nyertek.

A pénzügyministerium ügykörét illető kimutatásokból, melyeket A. B. és C. alatt mellékelünk, kitűnik, hogy a hátrálékok adótartozások kielégítőleg folytatók be, e részben némi javulás észlelhető.

A vallás és közoktatástgyi ministerium ügykörét illető 1881—2. évi szabályos kimutatást III. alatt mellékelve tisztelettel jelentjük, hogy habár még sok oly községünk van, melyben az iskolaházak és ezek fel szerelvényei a törvény kívánalmainak nem felelnek meg, sőt oly községeink is vannak, melyekből a tanköteleseknek más szomszéd községbeli iskolába kell járni, mindazonáltal nékiiskoláink állapota, ahoz képest, a mint a népiiskolai közoktatásról szóló 1868. XXXVIII. törvény életbe lépte előtt volt, minden tekintetben javulnak és az iskolák nagyobb számáról itélve, úgy különleg mint belsőleg jónak mondható, vannak iskoláink melyekben a kor kívánalmainak nemcsak megfelelő, de igen kitűnő és dicséretet érdemlő előhaladást látunk; különösen jól esik jelezhetni azt is, hogy a nem magyar nyelvű népiiskolák nagyobb részében a magyar nyelv jó sikerrel tanítatik, s több oly népiiskolában, hol ezelőtt a tanítási nyelvé még kizárólag csak tót volt, most már magyar vagy magyar tót lett, és mintán már a magyar nyelvben járattan néptanítók száma is megfogyott, alaposan remélhetjük, hogy a magyar nyelv tanításával pár év alatt feltűnőbb eredményhez jutunk.

Továbbá tiszteletteljesen jelentjük, hogy a községi iskolák folyó tanévi költségvetéseit mind megvizsgálván felterjesztettük, úgy a mult 1880—1. tanév végeig terjedő számadásokat is, és a községi iskolákból ez idő szerint már csak a somosujfalusi van több évi számadással hátrálékban.

Az igazságügyministerium ügykörét illető büntetőügy.

E szakot illető kimutatást IV. sz. a. mellékelve ez alkalommal is csak a mult évi jelentésünkben foglaltakat ismételtük, jelesen:

1. Hogy büntönvizsgáló bizottságunk a büntön épületeket úgy biztonság mint rend és tisztaság tekintetében kifogástalanoknak találta; a felügyelő és őrszemélyzet száma ugyanaz, mint a mult évben volt.

2. Az őrszemélyzet magatartása, a rabok fegyelmezése, élelmezése, ruházatának s fegyvereiknek tisztasága és egészségi állapota is jó lévén, minden kívánalomnak megfelelnek, a rabok betegülésének és halálzásának számaránya csekély volt, és sem a központi, sem a járásbírósi büntönökben nevezetesebb esemény elő nem fordult.

3. Ragályos betegségek, öngyilkossági és ördülési esetek nem voltak, a megholtak száma összesen 4 volt.

4. A központi büntönben levő rabok szabó és asztalos műhelyekbeni foglalkoztatása a fegyelem és rend szabályainak pontos betartásával eszközöltetik.

A honvédelmi ministerium ügykörét illetőleg e szakot érdeklő kimutatást VI. szám alatt mellékelve tisztelettel jelentjük, hogy a folyó évi sprozás eredménye az erről annak idején felterjesztett elnöki jelentések szerint nem csak a közös hadsereg jutalékának kielégítésére, de a honvédség számának emelésére is kedvező volt.

A földmívelési ipar és kereskedelmi ministerium ügykörét illetőleg.

Mezőgazdaságunk terén örvendetes haladást remélhetünk, amennyiben az ez évi aratás kedvezőbb

eredményei gazdalkosságnkban a szebb jövő reményét keltik fel, mely kedvező fordulat kellő támogatást nyer a már működésben levő nógrádmegyei s szécsényvidéki gazdasági egyesületek fokozódó tevékenysége által. Marhaállományunkban fogyatkozás nem mutatkozik, a kézi munkaerő azonban már a nyári időszakban a szűkségletnek ez évben sem látszik teljesen megfelelni.

Gyáripárunk újabb leendőletet nem nyert, ellenben a kézműipar terén, az iparosok szervezkedése és jóirányú törekvései reméltni engedik, az eddigi igen szomorú viszonyok némi javulását.

Végre az erdőtürvény végrehajtása s az erdőügyek sikeresebb ellátása érdekében sajnosan éreztük, a megyei erdőfelügyelő a távol Besztercebányán lakván, a szakértő előadó hiányát.

(Folytatása következik.)

A vicinális utak építése és fenntartásáról és a vicinális közmunkáról szóló szabályrendelet.

(Folyt. s vége)

II. A vicinális utak ügyeit intéző bizottság és hatásköre.

17. §. A vicinális utak ügyeit intéző bizottság elnöke minden járásban egy a főispán javaslatára a közigazgatási bizottság által választott közigazgatási esettel megye bizottsági tag, helyettes elnöke a járási főszolgabíró, tagjai a járás összes vicinális útfelügyelői, a segédszolgabírók és a járási utibiztos.

18. §. Az elnök megbízása három évre szól, és ezen idő leteltével újra választható.

19. Az elnök feladata az intéző bizottság üléseit egybehívni, azokon elnökölni, és általában a felelősségi felügyeleti és ellenőrzési jogát gyakorolni, nemkülönben az intéző bizottság célirányos működését hathatósan támogatni és előmozdítani.

20. A járási főszolgabíró az elnököt betegség vagy más akadályoztatása esetén minden tekintetben képviseli, és helyettesíti, sőt mint a járás első tisztviselője az intéző bizottság tagjainak működését mindig éber figyelemmel kíséri és netalan tapasztalt hiányosságokat vagy mulasztásokat hatásköréhez mérten orvosolni vagy bejelenteni tartozik.

21. A vicinális úthálózatba felvett minden egyes útvonal az intéző bizottságban egy egy útfelügyelő által képviselendő. Két útvonalnak egy útfelügyelője kivételével csak az esetben lehet, ha egy útvonalak egymáshoz ágaznak, vagy oly közel esnek egymáshoz, hogy az útfelügyelő székhelyétől könnyen kezelhetők.

22. §. Azon községeknél, melyek vicinális közmunkaereje a közigazgatási bizottság határozata szerint, a megyei utaknál szolgabíró, az útfelügyelői teendők a járási utibiztos által saját hatáskörében ezen szabályrendelet határozománnyai szerint végzetnek, az ily esetekben azonban a váltásösszegek beszedését és elszámolását egy a járási főszolgabíró által megjelölt segédszolgabíró teljesíti.

23. §. Az útfelügyelőket magánosan álló községeknél a községi képviselőtestület, csoportosított községeknél az illető képviselő testületek által kiküldött egy-egy bizalmi férfiakból alakított bizottság általános szótöbbséggel választja.

24. §. Az útfelügyelő megválasztása iránt a községeket a járási főszolgabíró hívja fel, és ha azok ebbeli felhívásnak 30 nap alatt eleget nem tennének, jogosítva van alkalmas útfelügyelőt kinevezni.

25. §. Az útfelügyelő megbízása megválasztásától számított három évre szól, mely idő leteltével újból választható. Az új választások a megbízás lejártától 30 nappal megejtendők. — Időközben megüresedett helyek legtovább 30 nap alatt újból betöltendők.

26. §. Ha egyes községek vagy község csoportokban alkalmas útfelügyelő nem választhatatnak, az útfelügyelői teendőket az illető község, vagy a csoportban legtöbb közmunkával bíró községében illetékes körjegyző teljesíti.

27. §. Oly vicinális útvonalaknál, melyek két járás területére esnek, kizárólag azon intéző bizottság illetékes, kinek járásából nagyobb számú vicinális közmunkaerő járul az útvonal építése és fenntartásához.

28. §. Az útfelügyelő teendői:

a) A közmunka összeírásoknál jelen lenni, és azokat ellenőrizni.

b) A természetben ledolgozandó vicinális közmunkaerőt a kellő időben és helyre kirendeltetni, annak célzatos felhasználására felügyelni és a ledolgozott munkaerőt feljegyezni és nyilvántartani.

c) A készpénzben megváltott tartozásokat a községi bíraktól beszedni, azokat nyugtázni, pontosan feljegyezni és mindennemű fizetéseket teljesíteni.

d) A végrehajtott munkákat egy a járási főszolgabíró által megjelölt másik útfelügyelő és a járási utibiztossal felülvizsgálni.

e) Az általa kezelt váltásösszegekről (átépítési alap) tételenként okmányokkal (nyugták vagy nyugtázott számlák) igazolt pontos évi számadást a természetben ledolgozott közmunka kimutatásával együtt az intéző bizottság ülésének személyesen előterjeszteni, egész évi működéséről és az általa vezetett munkák állapotáról jelentést tenni és általában minden az ügyre vonatkozó felvilágosítást készséggel megadni.

29. §. A járási utibiztos kötelességei:

a) A vicinális közmunka által természetben végrehajtható munka feladatokat minden egyes útvonalat illetőleg az intéző bizottság által megállapított előirányzat értelmében elkészíteni és azokat a szervezett bizottság ülése után legtovább 4 hét alatt minden útfelügyelőnek átadni.

b) A nagyobb nyílással bíró hidak, vagy nehezebb természetű útszakaszok kiépítéséről terveket és költségvetéseket készíteni.

c) Az útfelügyelő felhívására a végrehajtható munkákat a helyszínen kijelölni, megvizsgálni, azokat számba venni, a felülvizsgálatoknál és az előirányzat megállapításánál a helyszínen közreműködni és egyáltalában az útfelügyelőket működésükben tanácsal és útmutatással támogatni.

30. §. A járási utibiztos oly eljárásért, mely utazással van egybekötve, az illető község által kiállítandó természetbeni fuvar vagy ennek megfelelő méltányos útiköltség megtérítésére tarthat igényt.

Nagyobb kiterjedésű és nehezebb építéseknek, melyek a járási utibiztos (mérnök) gyakori de havonként legalább kétszeri megjelenését az építés színterén szükségessé teszik, az év végével az utibiztos az átépítési alaptól megfelelő és a kiépített folyó méter út után 3—5 krig terjedhető külön építési pótdíjjal is javadalmazható.

31. §. Az intéző bizottság minden év február havának első felében rendes évi ülést tart, melynek teendői:

a) Az összes útfelügyelő évi számadásainak tüzetes vizsgálása és a számadók előleges felmentése, esetleg a számadások pótlólagos kiegészítésének elrendelése.

b) A vicinális közmunka tartozások és váltásösszegek útvonalonkénti kimutatásainak felülvizsgálása, illetve jóváhagyása, és az egyes útvonalakon végrehajtható munkák helye, módja és sorrendjének (előirányzat) nagyjából megállapítása.

c) Az utak építése és fenntartása érdekében felmerülő különleges intézkedések elhatározása.

d) A közigazgatási bizottság vagy az alispántól a vicinális utakat illetőleg leérkezett rendeletek végrehajtásának ellenőrzése.

32. §. A rendes évi ülésen kívül az intéző bizottság bármikor rendkívüli ülést is tarthat.

33. §. Az intéző bizottság üléseiről jegyzőkönyvek és az elintéztet összes ügydarabokról rendes iktatókönyv vezetendő, melyek a közigazgatási bizottság ebbeli kívánságára esetleg felterjesztendők.

34. §. Az intéző bizottság által megvizsgált és helyeseknek talált összes számadások az elnök vagy helyettese által aláírt helybenhagyó záradékkal ellátandók és a járási főszolgabíró által minden év február hó végéig a közig. bizottsághoz felterjesztendők.

35. §. A közigazgatási bizottság a beerkezett számadásokat felülbírálja és az illető számadók részére a végleges felmentést megadja.

III. Átmeneti intézkedés.

36. §. A kiépített megyei utak mentén fekvő vagy azok által érintett községek összes vicinális közmunkaereje, azon idő alatt, míg a megyei utak építése az illető község határában foly, egészben a megyei utak építésére használandó fel.

„A nógrádi nemzeti intézet” ez évi április 28-án tartott gyűlésében tisztviselőinek lemondását nem fogadva, őket tisztüknek addig való viselésére utasította, míg a mostani körülményeknek s követelményeknek már meg nem felelő alapszabályok átmozgatnak, az alapszabályok új terve elkészül, s a nyelrendő új tagok részvétele mellett megtartandó közgyűlés által megállapítatnak s az intézet újból szervezkedik.

Ezen közgyűlési határozat következtében az szerencsém a „nógrádi nemzeti intézet” tisztelt tagjait az e célra B. Gyarmaton f. é. október hó 3-án a megyeház kistermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Bátorkodom egyúttal az intézeti ügyért buzgó mindazon urakat, a kik új tagok nyeresére szolgáló aláírási ívekkel látattak el, felkérni, hogy ez aláírási íveket október 3-án a délelőtti órákban az intézet ideiglenes ügyvédje s jegyzője Dr. Csereff Elek urnak átadni méltóztatassanak, hogy lehetővé váljék a közgyűlési tanácskozások megkezdése előtt a szavazattal bírándó új tagok névjegyzékét összeállítani.

Kelt Vanyarczon, 1882. évi szeptember 7-én

Dr. Csereff Elek,
a „nógrádi nemzeti intézet” elnöke.

† Szívet s. velót rázó eseményről kell tudósítani, irnom, kérem azt becses lapjában felvenni a közölni.

Folyó hó 9-én este háromnegyed 7 órakor Bartholomeidesz Adél és Margit, továbbá Besztercebányáról Jnt. Bartholomeidesz Gyula úrnál csorében lévő Bukovszky Mái, végre Török Zoltán kisasszonyok, nt. Bartholomeidesz Gyula lakából kiindulva — Török Zoltán kisasszonyt mint vendégüket Török Géza úr kertjén keresztül haza kísérték; midőn a fentemlített négy kisasszony a kertben lévő tóhoz ért, azon szerencsétlen gondolatuk támadt, hogy a csak két személyre készített csolnakba mind a négyen beülnek, s egy kis ideig csolnakáznak; — alig hogy beültek mindannyian a csolnakba, magukat a tópartjától eltasztították — egy szempillantás, a csolnak fölfordul s mind a négyen a víz alá buktak, közülük Bartholomeidesz Adél és Bukovszky Mái kisasszonyok csodálatos módon hosszas vergődés és haláltusa között a partra kímásztak, tőlük telhetőleg segítségért kiáltoztanak, térdén egész testükben megdermedve csuszak volna be Török Géza úr lakáboz.

A segítség kiáltozását egy az udvaron lévő csoléd meghallván, befutott ura szobájába, a hol éppen nt. Bartholomeidesz Gyula urat is találta — a két megriadt apa kedélyes beszélgetése félbehagyta, s a szintén Török Géza úrnál mint vendég lévő Zacher József budapesti tanár úrral rohantak a szerencsétlen hely felé, útközben találkoztak már Bartholomeidesz Adél kisasszonnyal, ki nagy félelmek között csak annyit birt jelezni a rohanóknak — Zoltán és Margit a tóban fuldokolnak, de hogy mely táján, ezt megmondani a két megmenekültt elfelejté, a rokonok öröletes gyorsasággal a tó felé futottak, szintén nem kérdeztek meg a tó mely részén.

Első, ki a tóhoz ért, Török Géza úr ruhástól a tóba vetette magát, de a szerencsétleneket sehol sem láthatta, egyenesen a felfordult csolnak felé uszott, de gyermeke gyermekeinek barátnéja schol; — a perczen vetette magát a tóba Zacher tanár úr, elkezdte lábálni a vizet s felkiáltott: itt vannak, s mind a kettőt egyik a másikba fogodva, a tó fenekéről kibúzták.

E közben a kertbe százan és százan toltak, a szerencsétleneket minden kitelhető módon életre ébresztani igyekeztek, mindhiába a, halál győzedelmeskedett, s a később megérkezett orvos csak a halált constatálhatta.

Temetésük óriási részvét mellett f. hó 11-én d. u. 2 és 4 órakor esküszületet, jelenvolt ott a környék nagysa apraja, az összes vidéki intelligencia, nemes Losoncz város polgárainak igen nagy része, a szépnemből majdnem mindannyian; — mellékesen jegyzem meg, hogy ötvenkét fogat érkezett községünkbe, s igen sokan kik már kocsi nem kaptak, a jobb házakból is gyalog jöttek ki.

A hol a szépről, jóról és nemesről van szó, ott van a most is legközelebb pályanyeres kitűnő losoncsi dalárda, ők szívesek voltak községünkbe kirándulni, s mindkét szerencsétlen háznál gyönyörű halotti dalaival a szertartásban közreműködni; — itt volt a losoncsi fiatalság színe java, kik a díszesen felkioszorúzott koporsót a kedves és szép fiatal, még csak 18 éves szerencsétlen halottakat az örök nyugalom helyére kivitték.

Adjon az Isten a két szerencsétlentől járt szülői háznak erős lelket, a csapás elviselésére, a kedves két ifjú halott nyugodjék békében.

Hermann Sándor.

Adakozás a balassa-gyarmati önkéntes tűzoltó-egylet zászlajára.

(Folytatás a vége.)

35 Molnár Józsefné ivén: Gazdik Lajos, Paczolay Imréné 1—1 frt. Kubányi 86 kr., Lévy Sándor, K. J., Galgóczy János 50—50 kr., Gajdár Zeuzsanna, Molnár Ferenc, Sléinger Károly 40—40 kr., Dvoriatsek János, P. J., 30—30 kr., M. E. 25 kr., Kovacsik Lajos, Ebenfischer Lajos, Gescheit Armin, Makray Sándor N. N., Kaszneré, Tóth István, Clementis N. N. 20—20 kr., Stancsik Sándor 10 kr. — 36. Galgóczy Mária ivén: Soóky László, Vincze Károly, Soóky Gábor, Galgóczy Erzsébet, Soóky Endre, Szombathelyi Géza, Giller János, Kallán Nyáky S., Gellén A., Galgóczy Mária 1—1 frt, Zerkovits Lipót, Kohn László 2—2 frt. — 37. Vancsó Béláné ivén: Vancsó Béláné, Q. 2—2 frt, Dettre R., Bayer Sándor, Emberger Ödön, Pinter E. L., Vancsó Béla 1—1 frt, Balga, Krivácsy 50—50 kr. — 38. Horváth Mária ivén: Domján Pál, Kacsokvita Jenő, Hildei Béla, Zerkovits, K. A., Jakóhy nővérek, Jakóhy Antal 1—1 frt, Balás József, 1 frt 50 kr. Pajor Gáspár, Dámsz János, Varga István, N. N., Kubányi Sándor, N. N., N. N., Kakas Márton, N. N., Havas, Zelenka János, Kondor József, V. Reményi Károly, N. N., Mezey Ignác 50—50 kr., P. F. 40 kr., Kligyay, Torbica 30—30 kr., N. N. és X. Y., Ebenfischer Lajos, K. V., A. A., N. N. 20—20 kr. — 39. Tillmann Károlyné ivén: Szörényi Gábor, Prónay, N. N. 1—1 frt, Tillmann János 2 frt. — 40. Hudecz Zeigmondné ivén: Hudecz Zeigmondné, Buriusz Mihály 1—1 frt. — 41. Grünbaum Henrikné ivén: Nedics János, Makka Ignác 1—1 frt, Reményi 1 arany. — 42. Percsek Gyuláné ivén: Percsek Mária, Percsek Gyula 50—50 kr. — 43. Luby Gabriella ivén: Luby Gabriella, Gabony Anna, Luby Károly 1—1 frt, N. N., W. B., Kövy 20—20 kr.,

N. N. 30 kr., W. A. 10 kr. — 45. Doman Bernátné ivén: Doman Bernátné 1 frt, Polasek Ferencné, Farkas L., Gescheit Samu 50—50 kr., Sch. M., Doman David, Silberer Ignác, Szódy Mór, Steiner Soma 30—30 kr., Lengyel Béla 40 kr. — 46. Dettrich Margit ivén: Szentiványi Ferencné 5 frt, H. Sándor 3 frt, Moháry Gyula 2 frt, Dapay Béla, Neszádéli József, Tichy Károly Károly, Szabó Vilmos, Zolnay, Dassewffy Gyuláné, Prónay Elek, Vancsó Béla, Pokorny Pál, Simonyi Kálmán, Smidt Jyula, Gellén, Dr. Okolicsányi, Dettrich Gyula 1—1 frt, Oroszlányi László, Bogay Erzsike, Treitler Sándor 50—50 kr. Bakóné 30 kr. — 47. Komjáthy Celestia ivén: Bogdán, Szajka Emil Komjáthy Annelm 1—1 frt. — 48. Mescha Olga ivén: Mescha András, Farkas Alajosné, Bende Sándor, Semniczky A. 1—1 frt, Blascsek Vincze, Ransanidesz Károly 50—50 kr., Pontányi Sámuel 30 kr., N. N. 20 kr., Kuzma György, Kriszán János, Róbar Márton 10—10 kr. — 49. Felsenburg Malvin ivén: Milován János 5 frt 50 kr., Schwarcz Mór 6 frt, Felsenburg Gyula 2 frt, Weiss Gábor, Hirschfeld Gyula 1—1 frt, Weiss Simon, Balás János, Doman David 50—50 kr. Benedek Soma 30 kr. — 50. Koczaurok Mária ivén: Farkas Ferenc, Koczaurek Mária 1—1 frt. — 51. Elheniczky Flórné ivén: Elheniczky Flórné 2 frt. — 52. Fridoczky nővérek ivén: N. N., P. L., 1—1 frt, Z. S. 20 kr. — 53. Bende Gyuláné ivén: Bende Gyuláné 1 frt. — 54. Bachár Gyuláné ivén: Bachár Gyuláné 2 frt. — 55. Havas Gyuláné ivén: Tihanyi Endre 1 frt, Havas Gyuláné 2 frt. — 56. Ticsénzsky Józsefné ivén: Ticsénzsky Józsefné 2 frt. — 57. Szabó Sándor ivén: Szabó Sándorné 2 frt, Sinai Imre, Hrabicz Imréné, Perémi Gáborné 1—1 frt. — 58. Grünbaum Malvin ivén: Grünbaum Malvin, Ifj. Weiss Vilma 1—1 frt, H. E., N. N., W. H., S. H., W. M., Streisinger Berta 50—50 kr., W. B., Schwarcz Lina 40—40 kr., Schönfeld N., Herczog Fáni 30—30 kr., G. L. 20 kr. — 59. Dassewffy Elekne ivén: Dassewffy Elekne 2 frt. — 60. Baintner Ottóné ivén: Baintner Ottóné 2 frt. — 61. Fekete Mária ivén: Fekete-Rothay Amália, Fekete Mária, Szilárdy Ödön, Salgó János, Salgó, Makovinyi Ernő, Egy Irma, Veres Imre, Draskóczy Jenő, Györfly Kálmán, Szilárdy Béla, Szilárdy István 1—1 frt, Nyáry Jenő 2 frt, N. N., N. N. 30—30 kr., N. N., Királyfi Károly 20—20 kr. — 62. Gr. Zichy Nándorné ivén: Gr. Zichy Nándorné 20 frt. — 63. Cséfalvay Irma ivén: Majthényi Ottmár, Elheniczky Emil, id. Veres Ernő 1—1 frt, Frenker Endre 50 kr. — 64. Kövy Tivadarné ivén: Kövy Tivadar 10 frt. — 65. Gr. Degenfeld Lajosné ivén: Degenfeld Lajosné 5 frt. — 66. Fölkel Mária ivén: Fölkel Mária 1 frt. — 67. Herczelly Ödönné ivén: Herczelly Ödön 2 frt, Herczelly Ödön, Herczelly Margit, Draskóczy Gáborné, Rosznák Jenőné, Goldberger Kálmán, Ifj. Herczelly Ödön 1—1 frt. — 68. Tóth Sándorné ivén: Tóth Sándorné 1 frt. — 69. Kleyn Jánosné ivén: Kleyn János 1 frt. — 70. Kondor Józsefné ivén: Kondor Józsefné, Kondor József 1—1 frt. — 71. Algöwer Vilma ivén: Algöwer Mihály 1 frt.

Hírek.

Kinevezés. Gróf Gyürky Ábrahám főispán ur 6 méltósága a hivataláról önként lemondott Veres Ernő helyébe Árvaszéki jegyzőtől ifjabb Fölkel Károlyt nevezte ki.

A dalárda szélyi kirándulása jövő vasárnap, szeptember 24-én, ha az idő kedvez, mindenesetre meg fog tartatni s bizton reméljük, hogy akik résztvesznek a nyarutói mulatságban, bővelkedni fognak a három legszebb élvezetben, milyen a harmonikus dal, a kedélyes tánc és a szabad természet gyönyöre; mihez még hozzájárul azon szerény viszonyainkat tekintve minden esetre lényeges körülmény, hogy a mulatság sem a családokra, sem az egyesekre, a rendezés czéljainak gőzénél fogva költséges nem lesz. A dalárda működő tagjai a helyzet előkészítése végett már korán reggel fognak kirándulni; a pártoló tagok pedig és a többi vendégek családjaikkal együtt ebédre, vagy korán délután vártnak. A gyarmatiakra nézve, minthogy itt kocsi sokszor pénzért sem kapható, nagy előny, hogy a derék szklabonyaiak, miként azt már többször dicsérettel kiemeltük, a dalárda iránti hála és ragaszkodás fejében, tizenkét, sőt szükség esetén még több, jó üléssekkel ellátott kocsit bocsájtanak rendelkezésünkre. Azon pártoló tagok tehát, kiknek saját fogatuk nincs, s a részvételi ívet aláírják, a kocsikat családjaikkal együtt igénybe vehetik. A hazajövetelre nézve kedvező körülmény, hogy 24-én este holdvilág lévén, aki időn túl maradna is, baj nélkül térhet haza. A table d'hôte, melyet Torbica János fűrdőbérő és neje izlelésen a jutányosan állítanak ki, pont 1 órakor fog kezdődni. A daladások délelőtt 10 és délután 4 órakor tartatnak. Ezután következik a tánc. Midőn tehát a dalgyűleti rendezőség a lapok urján, egy helybeli, mint a szécsényvárosi s az összes vidéki értelmiséget eszenel tisztelettel meghívja, még csak az Uristent kérjük, hogy adjon nekünk szép, meleg és verőfényes időt, mely talán szűrt előtt a gazdáknak is elkélne!

A megyei gazdasági kiállítás érdekében, mely október 2-án tartatik meg B. Gyarmaton, az egyet buzgó tisztviselői megfeszített szorgalommal közreműködnek. Míg az országban csak sporadice történnek a kiállítások, addig nálunk ez idén kettő is lesz, t. i. a szécsényi és b. gyarmati. — Felhívjuk mindkettőre a gazdaközönség figyelmét.

Azon hír, hogy Simor János hercegprímásunk 6 emlíntiája B. Gyarmatra jön, villámgyorsan bejárta városunkat, s a legnagyobb örömmel várjuk az eredményekben gazdag nevesekből főpáztort, ki városunkért már addig is anynyi áldozatot hozott. — A herceg

prímás ideérkezésének napja még nincs megalapítva, azonban mint 6 értesítő közegett, ez szeptember 25-én október 1-ig biztosan megtörténik. B. Gyarmaton 2 nap alatt fogja végezni a bérálás szentségét, 3 plébánia alá tartozó hívekkel. A prímás, mint intézkedéseiből kitűnik, az ünnepélyes fogadtatásokat ki akarja egészen kurtálni. Mert mindkét napon Dejtára megy vissza, s ott fog ebédelni. Ő a ceremóniákat nem szereti; az kitetazett az ő jubileuma alkalmával is, midőn az ovációk és tisztelegések áramlatát kikérte. — A helybeli dalárda a bérálás alkalmával 3 egyházi éneket fog elzengeni, u. m. „Eccs sacerdos magnus”, „Ave Mariát” és Bethowen „Isten dicsőítését.”

A b. gyarmati önkéntes tűzoltó-egylet zászlóavatási ünnepélyéről, mely a múlt vasárnap lefolyt, bár annak minden részletét a lap keretéhez mérten iparkodtunk leírni, mégis érintetlenül hagytunk némely mozzanatot, mely az ünnepély lefolyásával összefüggésben van. Nem lehet megfellekveznünk ugyanis arról, ki az ünnepély tervezetét, a közreműködő bizottságok beosztását oly ügyesen szervezte, hogy a sikert méltán ottól lehetett függővé tenni. Ez ifj. Salez Lajos ur, az egyet alparancsnoka, aki kifejtett fáradozásaiért méltán megérdemli mindnyájunk elismerését. — De nem lehet figyelmen kívül hagyni azon t. urhölgyek buzgólkodását sem, kik a rendezőség felbírása folytán alig néhány hét alatt 532 frtot gyűjtöttek össze a zászló előállítás költségeire. Ily nemes buzgalom következménye lett az, hogy az egyet egy gyönyörűen elkészített értékes zászlót szerezhetett magának, mely alatt az eddigénél még inkább tűmődni, s feladatában a nemes tettekre még inkább ösztönözteni fog. — E zászló, mely magyar iparnak kiváló terméke, fel van díszítve gróf Forgách Antalné urhölgy értékes és gyönyörű szalagával, mely szalag a losonczy tűzoltó-egyletnek általa adományozott értékes szalagától alig különbözik valamiben. A kegyes grófné ezen szalagon kívül még 100 forintot adott az egyletnek, a helyettes zászlóánya Madách Károlyné urhölgy pedig 60 frttal járult az egyet vagyonához. A kegyes adakozásokat egyébként közölni fogjuk. Az idő és tér rövidsége miatt a működvelői előadásról csak igen röviden emlékezhetünk meg, pedig az előadás sikere s az anyagi eredmény méltán megérdemelte volna, hogy ezen előadás a részletekig leírassék. Ezen előadás méltó colorariuma az egész ünnepélynek. „A cigány” színmű kiváló szerepei oly ügyes kezekben voltak, hogy a közönség méltán el lehetett ragadtatva az üszervágó és eddig itt a legsikerültebbnek mondható működvelői előadástól. — Léva y Ilonka „Rózsija” bármilyen tekintetben kiállotta volna a versenyt igen sok jó színésznővel, Bal den v é g h J ó z s e f ur a „Zsiga cigány”-ban remekelt, Vatter Gyula ur pedig a „Gyuri” szerepben akár az előadást, akár a dalokat tekintve, határozott színészszehecségek bizonyult. A többi szerepkör is igen jól volt beosztva. Az anyagi eredmény sem volt megvetendő; s a ritkaságok közé tartozik, hogy 80, 60 és 50 kros jegyek mellett 244 frt nyers jövedelmet lehetett produkálni. Az ünnepélyességektől gróf Forgách ur családja a közbejött érzékeny családi gyász miatt visszatartotta magát. — Gróf Forgách Antal ur 6 nagyméltósága csak néhány órát töltött B. Gyarmaton f. hó 10-én; kedves leányai-val Klótild és Helén grófnőkkel a polgári iskola egyik emeleti ablakából nézte a felszentelési megható szertartást. A családot inkább gróf Forgách Sándor ur képviselte, ki, mint az általa szervezett gácsi tűzoltó-egylet főparancsnoka, valóban szép és értékes egyenruhában végig csinálta a kivonulásokat. — Bárd Majthényi László főispán ur a „Balassa” vendéglő szögletéről nézte az impozans monetet. Az ünnepélyességeken részt vett Stesser József belügyminisiteri titkár ur is, ki szülővárosának ezen, mondhatni örömunnes napjait a kedves reminiacenciák élvezetével nézte végig. Stesser ur incognito jött szülővárosába, s így az ünnepélyességek napjain, melyeknek minden órája programm volt, az ő tiszteletére a „hozott Isten” külön ünnepét meg nem üheltük. Terve volt, hogy f. hó 11-én kirándulás tervezeték az ő tiszteletére, azonban Stesser urnak már 11-én d. u. el kellett utaznia. Jövőre fenntartjuk a szerezését. — Még egy szép jellemvonásról akarunk megemlékezni, ugyanis Kövy Tivadar ur, ki méltán büszke lehet az ő általa teremtettt egyletre, azon czélból, hogy a tűzoltó-egylet tagjai általában megvendégeltessenek, aláírási ívet nyitott a díszében, mégpedig oly eredménnyel, hogy mintegy varázslásra 70 frt gyűlt egybe a célra. Az egyet tagjai az ünnepélyességek mámorában kifáradva, aznap nem rendezhették ezen külön vendégséget. A lakoma ma tartatik meg. — Visszapillantva az ünnepélyességek sorozatára, valóban mondhatjuk, hogy az nemcsak az egyletnek, de a városnak is díszére és becsületére vált, és igen soká szép emlék marad mindnyájunk hebelében.

Szladányi Károly ur, a tűzoltó egyleti zenekar karmestere egy igen jó „zászlóavatási induló”-t szer-

A személy és vagyon biztonság a közigazgatási bizottságnak 1878. évi 1010 sz. határozata folytán a járási szolgabíróktól beérkezett hivatalos jelentések szerint a legközelebb lefolyt hóban is teljesen kielégítőnek mondható.

Madách Károly,
alispán.

Nógrádmegye közig. bizottságának 1882. évi első félévi jelentése a Belügyministerhez. (Folytatás.)

II. A gyámhatóság és gondnoksági ügyeket illetőleg, az ügyforgalmi és tevékenységi kimutatást II. alatt mellékelve, a kimutatásban foglalt bátrálékok nagy számára tekintettel az ügymenet megvizsgálására folyó évi június 15-ki ülésből egy küldöttség biztatván meg, ki is megbízatásánál fogva működését teljesítette, ebből kitűnik, miszerint az árvaszék tevékenysége többször hangsúlyozott azon akadályba ütközik, hogy az irodai segédsemményzet a balmazott teendőik rendszeres teljesítésére elégtelen, mindöföggva uolag és is méltelen kérjük Nagyméltóságodat, hogy a mult évről tott előterjesztésünkben kifejezett kérelmünk alapján ezen hiányon segíteni méltóztassók.

Az árvaszék másodfokú elintézésére hivatott felebbzési küldöttség által a lefolyt félévben 15 ügy tárgyalatott, ezekből 5 esetben az első fokú határozat helyben hagyásával, 6 esetben részben módosítással, 4 esetben feloldó határozattal a felebbzett ügyek elintéztet nyertek.

A pénzügyministerium ügykörét illető kimutatásokból, melyeket A. B. és C. alatt mellékelünk, kitűnik, hogy a bátrálékos adótartozások kielégítőleg folytak be, e részben némi javulás észlelhető.

A vallás és közoktatástügyi ministerium ügykörét illető 1881—2. évi szabályos kimutatást III. alatt mellékelve tisztelettel jelentjük, hogy habár még sok oly községünk van, melyben az iskolaházak és ezek fel szerelvényei a törvény kívánalmainak nem felelnek meg, sőt oly közsegek is vannak, melyekből a tanköteleseknek más azomzód községbeli iskolába kell járni, mindazonáltal nekiskoláink állapota, ahoz képest, a mint a népiskolai közoktatásról szóló 1868. XXXVII. törvény életbe lépte előtt volt, minden tekintetben javulnak és az iskolák nagyobb számáról ítélve, úgy különöleg mint belsőleg jónak mondható, vannak iskoláink melyekben a kor kívánalmainak nemcsak megfelelő, de igen kitűnő és dicséretet érdemlő előhaladást látunk; különösen jól esik jelezhetni azt is, hogy a nem magyar ajkú népiskolák nagyobb részében a magyar nyelv jó sikerrel taníttatik, s több oly népiskolában, hol ez előtt a tanítási nyelv még kizárólag csak tót volt, most már magyar vagy magyar tót lett, és miután már a magyar nyelvben járattan néptanítók száma is megfogyott, alaposan remélhetjük, hogy a magyar nyelv tanításával pár év alatt feltűnőbb eredményhez jutunk.

Továbbá tiszteletteljesen jelentjük, hogy a községi iskolák folyó tanévi költségvetéseit mind megvizsgálván felterjesztettük, úgy a mult 1880—1. tanév végeig terjedő számadásokat is, és a községi iskolákból ez idő szerint már csak a somosújfalusi van több évi számadással bátrálékban.

Az igazságügyministerium ügykörét illető bürtöny.

E szakot illető kimutatást IV. sz. a. mellékelve ez alkalommal is csak a mult évi jelentésünkben foglaltakat ismételjük, teljesen:

1. Hogy bürtönvizsgáló bizottságunk a bürtön épületeket úgy biztonság mint rend és tisztaság tekintetében kifogástalanoknak találta; a felügyelő és őrszo mélyzet száma ugyanaz, mint a mult évben volt.

2. Az őrzemélyzet magatartása, a rabok fegyverezése, élelmezése, ruházatának s sekhelygiknek tisztasága és egészségi állapota is jó lévén, minden kívánalomnak megfelelőnek, a rabok betegülésének és halálzásának számaránya csekély volt, és sem a központi, sem a járásbírósi bürtönökben nevezetesebb esemény elő nem fordult.

3. Ragályos betegségek, öngyilkossági és ördülési esetek nem voltak, a megholtak száma összesen 4 volt.

4. A központi bürtönben levő rabok szabó és asztalos műhelyekbeni foglalkoztatása a fegyelem és rend szabályainak pontos betartásával eszközöltetik.

A honvédelmi ministerium ügykörét illetőleg e szakot érdeklő kimutatást VI. szám alatt mellékelve tisztelettel jelentjük, hogy a folyó évi sorozás eredménye az orról annak idején felterjesztett elnöki jelentések szerint nem csak a közös hadsereg jutalékának kioldgítására, de a honvédség számának emelésére is kedvező volt.

A földmívelési ipar és kereskedelmi ministerium ügykörét illetőleg.

Mezőgazdaságunk terén örvendetes baladást remélhetünk, amennyiben az ez évi aratás kedvezőbb

eredményei gazdaságosságunkban a szebb jövő reményét kelték fel, mely kedvező fordulat kellő támogatást nyer a már működésben levő nógrádmegyei s szécsényvidéki gazdasági egyesületek fokozódó tevékenysége által. Marhaállományunkban fogyatkozás nem mutatkozik, a kézi munkaerő azonban már a nyári időszakban a szükségletnek ez évben sem látszik teljesen megfelelni.

Gyáripárunk újabb lendületet nem nyert, ellenben a kézműipar terén, az iparosok szervezkedése és jóirányú törekvései remélmi engedik, az eddigi igen szomorú viszonyok némi javulását.

Végre az erdőtürvény végrehajtása a az erdőügyek sikeresebb ellátása érdekében sajnosan érezzük, a megyei erdőfelügyelő a távol Besztercebányán lakván, a szakértő előadó hiányát.

(Folytatás következik.)

A vicinális utak építése és fenntartásáról és a vicinális közmunkáról szóló szabályrendelet.

(Folyt. a vége)

II. A vicinális utak ügyeit intéző bizottság és hatásköre.

17. §. A vicinális utak ügyeit intéző bizottság elnöke minden járásban egy a főispán javaslatára a közigazgatási bizottság által választott közigazgatási esetleg megye bizottsági tag, helyettes elnöke a járási főszolgabíró, tagjai a járás összes vicinális útfelügyelői, a segédszolgabírák és a járási utibiztos.

18. §. Az elnök megbízása három évre szól, és ezen idő leteltével újra választható.

19. Az elnök feladata az intéző bizottság üléseit egybehívni, azokon elnökölni, és általában a felsőbb felügyeleti és ellenőrzési jogát gyakorolni, nemkülönben az intéző bizottság célirányos működését hathatósan támogatni és előmozdítani.

20. A járási főszolgabíró az elnököt betegség vagy más akadályoztatása esetén minden tekintetben képviseli, és helyettesíti, sőt mint a járás első tisztviselője az intéző bizottság tagjainak működését mindig óber figyelemmel kíséri és netalán tapasztalt hiányosságokat vagy mulasztásokat hatásköréhez mérten orvosolni vagy bejelenteni tartozik.

21. A vicinális úthálózatba felvett minden egyes útvonal az intéző bizottságban egy egy útfelügyelő által képviselendő. Két útvonalnak egy útfelügyelője kivételesen csak az esetben lehet, ha hogy ezen útvonalak egymásba ágaznak, vagy oly közel esnek egymáshoz, hogy az útfelügyelő székhelyétől könnyen közelhetők.

22. §. Azon községeknek, melyek vicinális közmunkaereje a közigazgatási bizottság határozata szerint, a megyei utakon leszolgálandó, az útfelügyelői teendők a járási utibiztos által saját hatáskörében ezen szabályrendelet határozmányai szerint végzetnek, az ily esetekben azonban a váltásösszegek bevezetését és elszámolását egy a járási főszolgabíró által megjelölt segédszolgabíró teljesíti.

23. §. Az útfelügyelőket magánosan álló községeknek a községi képviselőtestület, csoportosított községeknek az illető képviselő testületek által kiküldött egy-egy bizalmi férfiakból alakított bizottság általános szótöbbséggel választja.

24. §. Az útfelügyelők megválasztása iránt a községek a járási főszolgabíró hívja fel, és ha azok ebbeli felhívásnak 30 nap alatt eleget nem tennének, jogosítva van alkalmas útfelügyelőt kinevezni.

25. §. Az útfelügyelő megbízása megválasztásától számított három évre szól, mely idő leteltével újból választható. Az új választások a megbízatás lejártá előtt 30 nappal megrendezendők. — Időközben megüresedett helyek legtovább 30 nap alatt újból betöltendők.

26. §. Ha egyes községek vagy község csoportokban alkalmas útfelügyelő nem választhatatónak, az útfelügyelői teendőket az illető község, vagy a csoportban legtöbb közmunkával bíró községében illetékes körjegyző teljesíti.

27. §. Oly vicinális útvonalaknál, melyek két járás területére esnek, kizárólag azon intéző bizottság illetékes, kinek járásából nagyobb számu vicinális közmunkaerő járul az útvonal építése és fenntartásához.

28. §. Az útfelügyelő teendői:

a) A közmunka összeírásoknál jelen lenni, és azokat ellenőrizni.

b) A természetben ledolgozandó vicinális közmunkaerőt a kellő időben és helyre kirendeltetni, annak célszerű felhasználására felügyelni és a ledolgozott munkaerőt feljegyezni és nyilvántartani.

c) A készpénzben megváltott tartozásokat a községi bíráktól beszedni, azokat nyugtázzni, pontosan feljegyezni és mindennemű fizetéseket teljesíteni.

d) A végrehajtott munkákat egy a járási főszolgabíró által megjelölt másik útfelügyelő és a járási utibiztossal felülvizsgálni.

e) Az általa kezelt váltásösszegekről (útépítési alap) tételenként okmányokkal (nyugták vagy nyugtázott számlák) igazolt pontos évi számadást a természetben ledolgozott közmunka kimutatásával együtt az intéző bizottság ülésének személyesen előterjesztani, egész évi működéséről és az általa vezetett munkák állapotáról jelentést tenni és általában minden az ügyre vonatkozó felvilágosítást készséggel megadni.

29. §. A járási utibiztos kötelességei:

a) A vicinális közmunka által természetben végrehajtandó munka feladatokat minden egyes útvonalat illetőleg az intéző bizottság által megállapított előirányzat értelmében elkészíteni és azokat a vezetett bizottság ülése után legtovább 4 hét alatt minden útfelügyelőnek átadni.

b) A nagyobb nyílással bíró hidak, vagy nehezebb természetű útszakaszok kiépítéséről terveket és költségvetéseket készíteni.

c) Az útfelügyelők felhívására a végrehajtandó munkákat a helyszínen kijelölni, megvizsgálni, azokat számba venni, a felülvizsgálatoknál és az előirányzat megállapításánál a helyszínen közreműködni és egyáltalában az útfelügyelőket működésükben tanácsal és útmutatással támogatni.

30. §. A járási utibiztos oly eljárásért, mely utazással van egybekötve, az illető község által kiállítandó természetbeni fuvar vagy ennek megfelelő méltányos útiköltség megtérítésére tarthat igényt.

Nagyobb kiterjedésű és nehezebb építéseknel, melyek a járási utibiztos (mérnök) gyakori de havonként legalább kétszeri megjelenését az építés színterén szükségessé teszik, az év végével az utibiztos az útépítési alaphoz megfelelő és a kiépített folyó méter út után 3—5 krig terjedhet külön építési póttdíjjal is javadalmazható.

31. §. Az intéző bizottság minden év február havának első felében rendes évi ülést tart, melynek teendői:

a) Az összes útfelügyelők évi számadásainak tüzetes vizsgálása és a számadók előleges felmentése, esetleg a számadások pótlólagos kiegészítésének elrendelése.

b) A vicinális közmunka tartozások és váltásösszegek útvonalonkénti kimutatásainak felülvizsgálása, illetve jóváhagyása, és az egyes útvonalakon végrehajtandó munkák helye, minősége és sorrendjének (előirányzat) nagyjebeli megállapítása.

c) Az utak építése és fenntartása érdekében felmerülhet különleges intézkedések elhatározása.

d) A közigazgatási bizottság vagy az alispántól a vicinális utakat illetőleg beérkezett rendeletek végrehajtásának ellenőrzése.

32. §. A rendes évi ülésen kívül az intéző bizottság bármikor rendkívüli ülést is tarthat.

33. §. Az intéző bizottság üléseiről jegyzőkönyvek és az elintézt összes ügydarabokról rendes iktatókönyv vezetendő, melyek a közigazgatási bizottság ebbeli kívánságára esetleg felterjesztendők.

34. §. Az intéző bizottság által megvizsgált és helyeseknek talált összes számadások az elnök vagy helyettese által aláírt helybenhagyó záradékkal ellátandók és a járási főszolgabíró által minden év február hó végéig a közig. bizottsághoz felterjesztendők.

35. §. A közigazgatási bizottság a beérkezett számadásokat felülbírálja és az illető számadók részére a végleges felmentést megadja.

III. Atmeneti intézkedések.

36. §. A kiépítetlen megyei utak mentén fekvő vagy azok által érintett községek összes vicinális közmunkaereje, azon idő alatt, míg a megyei utak építése az illető község határában foly, egészben a megyei utak építésére használandó fel.

„A nógrádi nemzeti intézet” ez évi ápril 28-án tartott gyűlésében tisztviselőinek lemondását elnem fogadván, őket tisztüknek addig való viselésére utasította, míg a mostani körülményeknek a követelményeknek már meg nem felelő alapszabályok átírtatnak, az alapszabályok új terve elkészül, s a nye rendő új tagok részvétele mellett megtartandó közgyűlés által megállapíttatnak s az intézet újból szervezkedik.

Ezen közgyűlési határozat következtében van szerencsém a „nógrádi nemzeti intézet” tisztelt tagjait az e célra B. Gyarmaton f. d. október hó 3-án a megyeház kistermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Bátorkodom egyúttal az intézeti ügyért buzgó mindazon urakat, a kik új tagok nyerésére szolgáló aláírási ívekkel látattak el, felkérni, hogy ez aláírási íveket október 3-án a délelőtti órákban az intézet ideiglenes ügyvéde s jegyzőjének Desseffy Elek urnak átadni méltóztassanak, hogy lehetővé váljék a közgyűlési tanácskozások megkezdése előtt a szavazattal bírándó új tagok névjegyzékét összeállítani.

Kelt Vanyarczon, 1882. évi szeptember 7-én

Desseffy Ottó,

a „nógrádi nemzeti intézet” elnöke.

† Szívet s velőt rázó eseményről kell tudósítani, kérem azt becses lapjában felvenni a közölni.

Folyó hó 9-én este háromnegyed 7 órakor Bartholomeidesz Adél és Margit, továbbá Besztercebányáról Jót. Bartholomeidesz Gyula úrnál cserében lévő Bukovszky Máli, végre Török Zoltán kisasszonyok, nt. Bartholomeidesz Gyula lakából kiindulva — Török Zoltán kisasszonyt mint vendégüket Török Géza úr kortjén keresztül baba kísérték; midőn a fentemlített négy kisasszony a kertben lévő tóhoz ért, azon szerencsétlen gondolatuk támadt, hogy a csak két személyre készített csónakba mind a négyen beülnek, s egy kis ideig csónakázni; — alig hogy beültek mindannyian a csónakba, magukat a tópartjától eltaszították — egy szempillantás, a csónak felfordul s mind a négyen a víz alá buktak, közülök Bartholomeidesz Adél és Bukovszky Máli kisasszonyok csodálatos módon hosszas vergődés és haláltusa között a partra kímáztak, tőlök telhetőleg segítségért kiáltottanak, térdön egész testükben megdermedve csuszak volna be Török Géza úr lakához.

A segítség kiáltozása egy az udvaron lévő csoléd meghallván, befutott ura szobájába, a hol éppen nt. Bartholomeidesz Gyula urat is találta — a két megriadt apa kedélyes beszélgetése félbehagyta, s a szintén Török Géza úrnál mint vendég lévő Zachar József budapesti tanár úrral rohantak a szerencsétlen hely felé, útközben találkoztak már Bartholomeidesz Adél kisasszonnyal, ki nagy félelmek között csak annyit birt jelezni a rohanóknak — Zoltán és Margit a tóban fuldokolnak, de hogy mely táján, ezt megmondani a két megmenekült elfelejté, a rokonok örületes gyorsasággal a tó felé futottak, szintén nem kérdezték meg a tó mely részén.

Első, ki a tóhoz ért, Török Géza úr ruhástól a tóba vetette magát, de a szerencsétleneket sehol sem láthatva, egyenesen a felfordult csónak felé uszott, de gyermeke s gyermekének barátnéja sehol; — a perczben vetette magát a tóba Zachar tanár úr, elkezdette lábalni a vizet s felkiáltott: itt vannak, s mind a kettőt egyik a másikba fogodva, a tó fenekéről kibúzták.

E közben a kortbe százan és százan toltak, a szerencsétleneket minden kitalálható módon életre ébresztési igyekeztek, mindhiába a, halál győzedelmeskedett, s a később megérkezett orvos csak a halált constatálhatta.

Temetésük óriási részvét mellett f. hó 11-én d. u. 2 és 4 órakor eszközöltetett, jelen volt ott a környék nagysa apraja, az összes vidéki intelligencia, nemes Losoncz város polgárainak igen nagy része, a szépnemből majdnem mindannyian; — mellékesen jegyzem meg, hogy ötvenkét fogat érkezett községünkbe, s igen sokan kik már kocsit nem kaptak, a jobb házakból is gyalog jöttek ki.

A hol a szépről, jóról és nemesről van szó, ott van a most is legközelebb pályanyertes kitűnő losonczai dalárda, ők szívesek voltak községünkbe kirándulni, s mindkét szerencsétlen háznál gyönyörű halottj dalaival a szertartásban közreműködni; — itt volt a losonczai fiatalemberek színe java, kik a díszesen felkiosztott koporsót a kedves és szép fiatal, még csak 18 éves szerencsétlen halottakat az örök nyugalom helyére kivitték.

Adjon az Isten a két szerencsétlentől járt szülői háznak erős lelket a csapás elviselésére, a kedves két ifjú halott nyugodjék békében.

Hermann Sándor.

Adakozás a balassa-gyarmati önkéntes tűzoltó-egylet zászlajára.

(Folytatás a vége.)

35 Molnár Józsefné ivén: Gazdik Lajos, Pacsoly Imréné 1—1 frt, Kubányi 55 kr., Lévy Sándor, K. J., Galgóczy János 50—50 kr., Gajdár Zuzsanna, Molnár Ferenc, Sléinger Károly 40—40 kr., Dvoratzky János, P. J., 30—30 kr., M. E. 25 kr., Kovácsik Lajos, Ebenfűherer Lajos, Geschelt Ármán Makay Sándor N. N., Kaszneré, Tóth István Clementine N. N. 20—20 kr., Stancsik Sándor 10 frt. — 36. Galgóczy Mariška ivén: Soóky László, Vincze Károly, Soóky Gábor, Galgóczy Erzsébet, Soóky Endre, Szombathelyi Géza, Giller János, Kallán Miksa S., Gellén A., Galgóczy Mariška 1—1 frt, Zerkovits Lipót, Kohn László 2—2 frt. — 37. Vancsó Béláné ivén: Vancsó Béláné, Q. 2—3 frt, Dettre R., Bayer Sándor, Emberger Ödön, Pintér E. L., Vancsó Béla 1—1 frt, Balga, Krivácsy 50—50 kr. — 38. Horváth Mariška ivén: Dömján Pál, Kacsokvits Jenő, Hildeg Béla, Zerkovits, K. A., Jakober nővérek, Jakobey Antal 1—1 frt, Balás József, 1 frt 50 kr. Pajor Gáspár, Dömény János, Varga István, N. N., Kubányi Sándor, N. N., Kakas Márton, N. N., Havas, Zelenka János, Kondor József, V., Reményi Károly, N. N., Meszay Ignác 50—50 kr., P. F. 40 kr., Kligódy, Torbica 30—30 kr., N. N. és X. Y., Ebenfűherer Lajos, K. V., A. A., N. N. 20—20 kr. — 39. Tillmann Károlyné ivén: Szerényi Gábor, Prónay, N. N. 1—1 frt, Tillmann Jolán 2 frt. — 40. Hudecz Zsigmondné ivén: Hudecz Zsigmondné, Burizsa Mihály 1—1 frt. — 41. Grünbaum Henrikné ivén: Grünbaum Henrikné 1 frt. — 42. Makka Ignác ivén: Nedics János, Makka Ignác 1—1 frt, Reményi 1 arany. — 43. Fercsek Gyuláné ivén: Fercsek Mária, Fercsek Gyula 50—50 kr. — 44. Luby Gabriella ivén: Luby Gabriella, Gabony Anna, Luby Károly 1—1 frt, N. N., W. B., Kövy 20—20 kr.,

N. N. 30 kr., W. A. 10 kr. — 45. Doman Bernátné ivén: Doman Bernátné 1 frt, Polacsek Ferencné, Farkas L., Geschelt Samu 50—50 kr., Sch. M., Doman Dávid, Silberer Ignác, Szódy Mór, Steiner Soma 30—30 kr., Lengyel Béla 40 kr. — 46. Dettre Margit ivén: Szentiványi Ferencné 5 frt, Sz. Sándor 3 frt, Moháry Gyula 2 frt, Dapay Béla, Neszadeli József, Tichy Károly Károly, Szabó Vilmos, Zolnay, Dessewffy Gyuláné, Prónay Elek, Vancsó Béla, Pokornay Pál, Simonyi Kálmán, Smidt Gyula, Gelén, Dr. Okolicsányi, Dettre Gyula 1—1 frt, Orozsiányi László, Bogay Erzsike, Treitler Sándor 50—50 kr, Bakóné 30 kr. — 47. Komjáthy Celesztia ivén: Bogdán, Szolka Emil Komjáthy Annelm 1—1 frt. — 48. Mescha Olga ivén: Mescha András, Farkas Alajosné, Bende Sándor, Semniczky A. 1—1 frt, Blascsek Vincze Ránfalvidsz Károly 50—50 kr., Fontányi Sámuel 30 kr., N. N. 20 kr., Kuzma György, Krissán János, Rübár Márton 10—10 kr. — 49. Felsenburg Malvín ivén: Milován János 5 frt 50 kr., Schvarcz Mór 6 frt, Felsenburg Gyula 2 frt, Weiss Gábor, Hirschfeld Gyula 1—1 frt, Weiss Simon, Balás János, Doman Dávid 50—50 kr, Benedek Soma 30 kr. — 50. Koczaurok Mariška ivén: Farkas Ferenc, Koczaurok Mariška 1—1 frt. — 51. Elheniczky Flórné ivén: Elheniczky Flórné 2 frt. — 52. Fridszky nővérek ivén: N. N., P. L., 1—1 frt, Z. S. 20 kr. — 53. Bende Gyuláné ivén: Bende Gyuláné 1 frt. — 54. Bachár Gyuláné ivén: Bachár Gyuláné 2 frt. — 55. Havas Gyuláné ivén: Tihanyi Endre 1 frt, Havas Gyuláné 2 frt. — 56. Ticsészky Józsefné ivén: Ticsészky Józsefné 2 frt. — 57. Szabó Sándor ivén: Szabó Sándorné 2 frt, Sinai Imre, Hrabicz Imréné, Perényi Gábor 1—1 frt. — 58. Grünbaum Malvín ivén: Grünbaum Malvín, Ig. Weiss Vilma 1—1 frt, H. E., N. N., W. H., H. H., W. M., Streisinger Berta 50—50 kr., W. B., Schvarcz Lina 40—40 kr., Schönfeld N., Herczog Fanni 30—30 kr., G. L. 20 kr. — 59. Dessewffy Elekné ivén: Dessewffy Elekné 2 frt. — 60. Baintner Ottóné ivén: Baintner Ottóné 2 frt. — 61. Fekete Mariška ivén: Fekete-Rutkay Amália, Fekete Mariška, Szilárdy Ödön, Salgó János, Salgó, Makovinyi Ernő, Egy Irma, Veres Imre, Draskóczy Jenő, Györfly Kálmán, Szilárdy Béla, Szilárdy István 1—1 frt, Nyáry Jenő 2 frt, N. N., N. N. 30—30 kr., N. N., Királyi Károly 20—20 kr. — 62. Gr. Zichy Nándorné ivén: Gr. Zichy Nándorné 20 frt. — 63. Cséfalvay Irma ivén: Majthényi Ottmár, Elheniczky Emil, id. Veres Ernő 1—1 frt, Frenker Endre 50 kr. — 64. Kövy Tivadarné ivén: Kövy Tivadar 10 frt. — 65. Gr. Degenfeld Lajosné ivén: Degenfeld Lajosné 5 frt. — 66. Fölkel Mariška ivén: Fölkel Mariška 1 frt. — 67. Berczelly Ödön ivén: Berczelly Ödön 2 frt, Berczelly Ödön, Berczelly Margit, Draskóczy Gáborné, Rosznák Jenőné, Goldberger Kálmán, Ig. Berczelly Ödön 1—1 frt. — 68. Tóth Sándorné ivén: Tóth Sándorné 1 frt. — 69. Kleyn Jánosné ivén: Kleyn János 1 frt. — 70. Kondor Józsefné ivén: Kondor Józsefné, Kondor József 1—1 frt. — 71. Algöver Vilma ivén: Algöver Mihály 1 frt.

Hírek.

Kinevezés. Gróf Gyűrky Ábrahám főispán ur ömlőtsága a hivataláról önként lemondott Veres Ernő helyébe árvaszéki jegyzőül ifjabb Fölkel Károlyt nevezte ki.

A dalárda zeolyi kirándulása jövő vasárnap, szeptember 24-én, ha az idő kedvez, mindenesetre meg fog tartatni s bizton reméljük, hogy akik résztvesznek a nyaratói mulatságban, bővelkedni fognak a három legszébb élvezetben, milyen a harmonikus dal, a kedélyes táncz és a szabad természet gyönyöre; mihez még hozzájárul azon szerény viszonyainkat tekintve mindenesetre lényeges körülmény, hogy e mulatság sem a családokra, sem az egyesekre, a rendezés czélszerűségénél fogva költséges nem lesz. A dalárda működő tagjai a helyzet előkészítése végett már korán reggel fognak kirándulni; a pártoló tagok pedig és a többi vendégek családjaikkal együtt ebédre, vagy korán délután vártnak. A gyarmatiakra nézve, minthogy itt kocsit sokszor pénzért sem kapható, nagy előny, hogy a derék szklabonyaiak, miként azt már többször dicséréssel kiemeltük, a dalárda iránti hála és ragaszkodás fejében, tizekét, sőt szükség esetén még több, jó ülésekkel ellátott kocsit bocsátjanak rendelkezésünkre. Azon pártoló tagok tehát, kiknek saját fogatuk nincs, s a részvételi ívet aláírják, a kocsikat családjaikkal együtt igénybe vehetik. A hazajövetelre nézve kedvező körülmény, hogy 24-én este holdvilág lévén, aki időn túl maradna is, baj nélkül térhet haza. A tabló d'hot, melyet Torbica János fűdőbőrlő és neje izleteren s jutányosan állítanak ki, pont 1 órakor fog kezdődni. A dalelőadások délelőtt 10 és délután 4 órakor tartatnak. Ezután következik a táncz. Midőn tehát a dalegyleti rendezőség a lapok utján, egy helybeli, mint a szécsényvárosi s az összes vidéki értelmiséget ezennel tisztelettel meghívja, még csak az Uristent kérjük, hogy adjon nekünk szép, meleg és verőfényes időt, mely talán szüret előtt a gazdáknak is elkelne!

A megyei gazdasági kiállítás érdekében, mely október 2-án tartatik meg B. Gyarmaton, az egyet buzgó tisztviselői megfeszített szorgalommal közreműködnek. Mig az országban csak sporadice történnek a kiállítások, addig nálunk ez idén költő is lesz, t. i. a szécsényi és b. gyarmati. — Felhívjuk mindkettőre a gazdaközönség figyelmét.

Azon hír, hogy Simor János herceggprimásunk ö eminentiája B. Gyarmatra jön, villámgyorsan bejárta városunkat, s a legnagyobb örömmel várjuk az erdőmokban gazdag nemeskeblű főpásztort, ki városunkért már eddig is anynyi áldozatot hozott. — A herceg

primás ideérkezésének napja még nincs megalapítva, azonban mint ő értesítő közegét, ez szeptember 25 október 1-ig biztosan megőrénik. B. Gyarmaton 2 nap alatt fogja végezni a bérmlás szentségét, 3 plébánia alá tartozó hívekkel. A primás, mint intézkedéseiből kitűnik, az ünnepélyes fogadtatásokat ki akarja egészen kurtálni. Mert mindkét napon Dejtárra megy vissza, s ott fog ebédelni. Ő a ceremóniákat nem szereti; az kitetazott az ő jubileuma alkalmával is, midőn az ovációk és tisztelgések áramlatát kikerülte. — A helybeli dalárda a bérmlás alkalmával 3 egyházi éneket fog elzengeni, u. m. „Eccoe sacerdos magnus,” „Ave Mariát” és Bethowen „Isten dicsőítését.”

A b. gyarmati önkéntes tűzoltó-egylet zászlóavatási ünnepélyéről, mely a múlt vasárnap lefolyt, bár annak minden részletét a lap keretéhez mértén iparkodtunk leírni, mégis érintetlenül hagytunk némely mozzanatot, mely az ünnepély lefolyásával összefüggésben van. Nem lehet megfőledkezniük ugyanis arról, ki az ünnepély tervezését, a közreműködő bizottságok beosztását oly ügyesen szervezte, hogy a siker méltán ottl lehetett függővé tenni. Ez ifj. Sulez Lajos ur, az egyet alparancsnoka, aki kifejtett fáradozásaiért méltán megérdemli mindnyájunk elismerését. — De nem lehet figyelmen kívül hagyni azon t. urhölgyek buzgólkodását sem, kik a rendezőség felhívása folytán alig néhány hét alatt 532 frtot gyűjtöttek össze a zászló előállítás költségeire. Ily nemes buzgalom következménye lett az, hogy az egyet egy gyönyörűen elkészített értékes zászlót szerezhetett magának, mely alatt az eddigénél még inkább tömörülni, s feladatában a nemes tettekre méginkább ösztönöztetni fog. — E zászló, mely magyar iparunk királó terméke, fel van díszítve gróf Forgách Antalné urhölgy értékes és gyönyörű szalagával, mely szalag a losonczai tűzoltó-egyletnek általa ádományozott értékes szalagától alig különbözik valamiben. A kegyes grófné ezen szalagon kívül még 100 forintot adott az egyletnek, a helyettes zászlóánya Madách Károlyné urhölgy pedig 50 frittal járult az egyet vagyonához. A kegyes adakozásokat egyébként közölni fogjuk. Az idő és tér rövidsége miatt a működvelői előadásról csak igen röviden emlékeztetünk meg, pedig az előadás sikere s az anyagi eredmény méltán megérdemelte volna, hogy ezen előadás a részletekig leírassék. Ezen előadás méltó colloquiuma az egész ünnepélynek. „A cigány” szimfonia kiváló szerepei oly ügyes kezekben voltak, hogy a közönség méltán el lehetett ragadtatva az összevágó és eddig itt a legsikerültebbnek mondható műkedvelői előadástól. — Lévy Ilonka „Rózsija” bármilyen tekintetben kiállotta volna a versenyt igen sok jó színésznővel, Baldeyénv égh József ur a „Zsiga cigány”-ban remekelt, Vatter Gyula ur pedig a „Gyuri” szerepben akár az előadást, akár a dalokat tekintve, bátorozott színészethezésnek bizonyult. A többi szerepör is igen jól volt beosztva. Az anyagi eredmény sem volt megvetendő; s a ritkaságok közé tartozik, hogy 80, 60 és 50 kros jegyek mellett 244 frt nyers jövedelmet lehetett produkálni. Az ünnepélyességektől gróf Forgách ur családja a körbejött érzékeny családi gyász miatt visszatartotta magát. — Gróf Forgách Antal ur ö nagyméltósága csak néhány órát töltött B. Gyarmaton f. hó 10-én; kedves leányai-val Klótild és Helén grófnőkkel a polgári iskola egyik emeleti ablakából nézte a felszentelési megható szertartást. A családot inkább gróf Forgách Sándor ur képviselte, ki, mint az általa szervezett gácsi tűzoltó-egylet főparancsnoka, valóban szép és értékes egyenruhában végig csuálta a kivonulásokat. — Bárd Majthényi László főispán ur a „Balassa” vendéglő szögletéről nézte az imponans menetet. Az ünnepélyességeken részt vett Stesser József belügyminiszeri titkár ur is, ki szülővárosának ezen, mondhatni örömtünnepes napjait a kedves reminiscenciák élvezetével nézte végig. Stesser ur incognito jött szülővárosába, s így az ünnepélyességek napjain, melyeknek minden órája program volt, az ő tiszteletére a „hozott Isten” külön ünnepét meg nem üheltük. Tervbe volt, hogy f. hó 11-én kirándulás terveztetik az ő tiszteletére, azonban Stesser urnak már 11-én d. u. el kellett utaznia. Jövőre fenntartjuk a szerencsét. — Még egy szép jellemvonásról akarunk megemlékezni, ugyanis Kövy Tivadar ur, ki méltán büszke lehet az ő általa teremtet egyletre, azon czélból, hogy a tűzoltó-egylet tagjai általán megvendégeltessenek, aláírási ívet nyitott a díszében, mégpedig oly eredményre, hogy mintegy varázsszóra 70 frt gyűlt egybe a célra. Az egyet tagjai az ünnepélyességek mámorában kifáradva, asnap nem rendezhették ezen külön vendégséget. A lakoma ma tartatik meg. — Visszapillantva az ünnepélyességek sorozatára, valóban mondhatjuk, hogy az nemcsak az egyletnek, de a városnak is díszére és becsületére vált, és igen soká szép emlék marad mindnyájunk behelében.

Szladányi Károly ur, a tűzoltó egyleti zenekar karmestere egy igen jó „zászlóavatási induló” t szer-

vett az ünnepély alkalmára, ajánlva gr. Forgách Antalné önmegmegtartozásának. Szakértők elismerőleg szólnak a zeneszerzeményről. Az induló zongorára alkalmas Szódy Mór könyvkereskedésében 80 kron, úgy 12 fuvóhangszerre alkalmazva a szerzőnél 2 frton megrendelhető. Ajánljuk megyénk zeneértő hölgyei és fiai becses figyelmébe.

A díszes közfűtő, melyet lovag Imády Károly eszperesplébános ur adományozott a hívőknek, s mely a róm. kaht. templom előtt volt felállítva, e hó 13 án reggeli fél hét órákor összeomlott. Ugyanis a fűtőlethez renoválni kellett, s egy Tajthy István nevű lakatos segéd létrát támasztott a fűtőlethez, felmászott s oda kötötte magát a fűtőlethez. A fűtőlethez azonban a

nyomás folytán kiemelkedett alapzatából és ledőlt, magával rántván a lakatossegédet is, ki a rosszul alkalmazott műtét folytán fejcsontját és kezét igen súlyosan megsebesítette.

A csikókiállítás Losoncban e hó 11-én tartatott meg gr. Degenfeld Lajos ur előklote alatt, Alk György, Beniczky Árpád, Pokorny Gusztáv és Pongrácz György bizottsági tag urak közreműködése mellett. — Az eredmény — mint értesítenek — meglehetősen, s mindenesetre jobb a múlt évinél. A díjak kiosztásánál tekintettel voltak a földmives osztályra, sőt a tehetősebb földbirtokokosok (Beniczkyek) a nyert díjat éppen e célból visszabocsátották.

Szerkesztői üzenet.

Hátsó - Kovács. Molnár Pál közégi tanító úrnak. Ama bizonyos tanító úr, ki a Wágner-féle hazafias indítvány ellen Szécsényben felzúgott, mint itten értesülünk, nem a lényeg, de inkább a formát támadta meg. Egyébként, miután itt egy tudjuk, hogy az ellenindítványozó tanító úr, ki a nevét is megmagyarsította, — panasza hírből nem áll, — a beküldött cikket jónak látjuk nem közölni, nehogy minket is azaz vádoljanak, hogy „mindenkiben pánszlávot látunk.”

Szklabonya. S. I. úrnak. Ami késik nem mulik.

Budapest. O. Gy. úrnak. Az előzetes június 1-én lejárt

Felolós szerkesztő:

Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

3966—882.

Arverési hirdetmény.

Az ipolysági kir. törvényszék területén Nagy-Csalomia község határában fekvő, és ezen községi 68. sz. tklkben 1. 1 sor és 1. 2. sorozat alatt felvett ingatlanokból a végrehajtást szenvedő Kőröcs Balás András tulajdonát képező kétnyolczad részből álló jutaléka Vincze Ferencz felperes végrehajtató részéről 160 frt tőke és járulékaiknak kielégítése végett végrehajtás alá vonatva, a fentjelzett ingatlanok egészben a végrehajtási törvény 156. §-ának a) és illetőleg d) pontjai értelmében 1882. évi november hó 8-ik napján délelőtti 10 órákor Nagy-Csalomia község házában tartandó nyilvános árverésen becsáron alól is elfognak adni.

Kikiáltási árak az 1. 1. soroz. alatti házra nézve 202 frt, a 1. 2. soroz. alatti szőlő fekvőségre 88 frt a 1. 2. soroz. alatti szőlő fekvőségre 144 frtban megállapított becsárak szolgálnak. Bánatpénzt az egyes kikiáltási áraknak 10-százottólija leteendő.

A vételárnak harmada 30 nap alatt, harmada 60 nap alatt, harmada pedig 90 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva fizetendő.

Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek, hivatalos órák alatt a tklvi hatóságánál, és N. Csalomia község házában megtekinthetők.

Kelt az ipolysági kir. törvényszék mint telekkvi hatóságnál 1882. évi július 5-én.

Clementisz, telekkönyvvezető.

320—882. sz.

Arverési hirdetmény.

Quittner és Frenzel, valamint Falk Adolf és társai bécsi cégek részére, Spitzer Jakab és neje Spitzer Bertától 149 frt 30 kr. és 175 frt tőkéi és járulékaik fedezetére, bírósággal lefoglalt s 857 frtba becsült különféle szobabútorok, 5 drb „Singer” féle és 4 drb „Wehler-Wilton” féle varrógép, ágyneműk, konyha és bolti felszerelések elárverezése a b. gyarmati kir. járásbíró 5720—882. számú végzése folytán elrendeltetvén, annak B. Gyarmaton alperesek lakásán és üzleti helyiségében leendő eszközzésére határidőül 1882. évi szeptember hó 27 ik napjának délelőtti 9 órája tűztetik ki, miről az érdekeltek, az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a utolsó bekezdésének figyelmeztetése mellett értesítetnek, a venni szándékozók pedig az árveréshez ezennel meghivatnak.

Kelt B. Gyarmaton 1882. szeptember hó 14-én.

Vallér Gyula, bír. végrehajtó.

3812—882.

Viszárverési hirdetmény.

Közbiró tétetik, hogy Kék Lászlónak mint Robély Antal esődtömege gondnokának, Robély-Balás Borbála végrehajtást szenvedett, s Luby Mátyás árverési vevő elleni viszárverési ügyében a b. gyarmati 646. tklvbeli 1. sor 3436 ház. szőlő 450 frt becsértékben elárverezése elrendeltetvén, fogatosítására egyedüli hatánapul 1882. évi október hó 6 ik d. e. 10 órája a b. gyarmati telekkönyvi hivatalba kitűztetik.

Kikiáltási ár a fenti becsérték. — Leteendő bánatpénz fenti becsértéknek 10-százottólija. Vevő az árverés jogerőre emelkedésével birtokba lép és köteles a vételár felét 1, felét 2 hó alatt, mindég árveréstől számítva 6-százottóli kamatokkal ezen bíróságnál lefizetni, bánatpénz az utolsó részletbe tudatik.

Kelt B. Gyarmaton, a kir. tklvi törvényszéknek 1882. évi augusztus 19-én tartott üléséből.

4064—882. szám.

Arverési hirdetmény.

Közbiró tétetik, hogy a b. gyarmati kir. törvényszék területén lévő a szklabonyai 135. sz. tklkvi A. 1. sz. alatti irvánra Balás József ügyvéd végrehajtatónak, néhai Kacsóvics Károly jogutóda végrehajtást szenvedő elleni 47 frt 28 kr. tőkekövetelés iránt 350 frt kikiáltási árban Szklabonya község házában 1882. évi október hó 30 án délelőtti 9 órákor tartandó végrehajtási árverés elrendeltetik.

A venni szándékozók által leteendő bánatpénz 30 frt készpénz.

A vételár fele 1 hó, fele 2 hó alatt, mindég árveréstől számítva 6-százottóli kamatokkal a b. gyarmati kir. adó mint letéti hivatalnál lefizetendő.

Megemlítetik, hogy a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tklvi hatóságánál és az illető község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt B. Gyarmaton a kir. törvényszék telekkvi osztályának 1882. évi augusztus hó 26 án tartott üléséből.

3811—1882. szám.

Viszárverési hirdetmény.

Közbiró tétetik, hogy Bosko Lajos felperesnek Augustin Termann Zsuzsanna végrehajtást szenvedett, egy Kukla Augustin, Apollónia Borbála árverési vevő elleni viszárverési ügyében a b. gyarmati 706 sz. tklvbeli 1. 2 soroz. alatti házban szőlőből alperesek rész 10 frt, egy az 1070 sz. tklvbeli 1. soroz. szőlőből ugyanazt illető jutalék 113 frt becsértékben külön-külön eszközleendő elárverezése elrendeltetvén, fogatosítására egyedüli hatánapul 1882. évi október hó 2 ika d. e. 10 órája a b. gyarmati telekkönyvi hivatalba kitűztetik.

Kikiáltási ár a fenti becsérték. Leteendő bánatpénz a becsérték 10-százottólija. — Vevő az árverés jogerőre emelkedésével birtokba lép és köteles a vételár harmadát egy, harmadát két és harmadát három hó alatt mindég az árveréstől számítva hatszázottóli kamatokkal ezen bíróságnál lefizetni. Bana pénz az utolsó részletbe botudatik.

B. Gyarmaton, a kir. tszék tklvi osztályának 1882. évi augusztus 19-én tartott üléséből.

1316—1882. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Ezennel közbiró tétetik, hogy a szécsényi kir. járásbíró területén lévő Szécsény-Kovács községi 13 sz. tklvben foglalt A. 1. sz. a. nemzeti birtok, ezen levő lakház, és a szécsényi 168. tklvben 1. 1 soroz. a. Mali pusztai és ezek összes tartozékai, nevezetesen regale és kormánypusztai illetőségű 16196 ftrba becsült ingatlanokra Fáy Keresztély végrehajtató felperesnek Sziranyavszky Géza b. gyarmati kir. közjegyző mint néhai Kacsóvics Károly hagyatékátörmegeinek kinevezett gondnoka és Bányay Géza mint kiskorú Erzsébet és Lőrincz gyermekei gyámajja a Kacsóvics Károly jogutóda végrehajtást szenvedő alperesek elleni 250 frt tőkekövetelés és ennek járuléka, egy ezen kérvényért mérsékelt megállapított 7 frt 70 kr. költség erejéig 16196 frt kikiáltási árban a szécsényi kir. járásbíró mint tklvi hatóság hivatalos helyiségében 1882. évi október hó 25. napjának d. e. 10 óráján tartandó végrehajtási árverés elrendeltetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen hatánapon a kikiáltási árban alul is elfogadják.

A venni szándékozók által leteendő bánatpénz a fenti becsérték tíz százottólija.

A vételár harmada 3 hó, harmada 3 hó, harmada 3 hó alatt mindég az árveréstől számítva hat százottóli kamatokkal a b. gyarmati kir. adó mint letéti hivatalnál lefizetendő.

Megemlítetik, hogy a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkvi hatóságnál és az illető község előjáróságánál tekinthetők meg.

Az árverés elrendelése a szécsényi 168. sz. tklvbe feljegyzendő.

Kelt Szécsényben, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1882. évi július hó 6. napján.

Zaivora, kir. bíró.

Eredeti franczia magból termesztett, tisztán kezelt, trieurözött

Montagne-i óriás alpesi őszi roza,

mely késői vetésre alkalmas, bő termést nyújt, és meg nem dől, 120 métermázsza mennyiségig eladó, métermázsaja 10 o. é. forintért,

Illés Ödönnél
Tolmácson, u. p. Retság.

B R O G L E J Ó Z S E F

gép és rostalemez-gyára Budapesten.

GYÁR: váozl-ut, osztrák államvaspálya közelében. BAKTÁR: váozl-körut, 68. sz. a.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányát, mint:

TRIEURÖKET változó rostával,

tisztító-gépeket szelelővel, különlegességek malmok számára;

hármaz ekéket, szabadalom szám 28,466.

Cséplőgép-rosták, lyukasztott és hasított lemezek,

vas, acél és czinkből, valamint mindennemű mezőgazdasági gépek és tárgyak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

(30—12)